

DE BEKENDE UITDRUKKING 'ALL QUIET ON THE BOND FRONT' IS ALLANG VERLEDEN TIJD

komst op de beurs worden ze begroet door betogers van Occupy Wall Street. Anthony Drizis van de New York Stock Exchange (NYSE) die een rondleiding verzorgt, vindt het maar vreemd dat de menigte zo lang heeft gekampeerd om de hoek van het beursgebouw. "Ze zouden moeten gaan demonstreren upstate, waar de superrijke hedgefondsen zitten. Hier werken gewoon mensen die van negen tot vijf naar hun werk gaan." Drizis vertelt dat de eurocrisis sterk leeft op de beurs. "Dat komt natuurlijk ook omdat de internationalisering van de beurshandel de laatste jaren echt een vlucht heeft genomen. De beurs maakt het steeds makkelijker om 24 uur per dag te handelen als je dat wil." De crisis leeft volgens hem ook bij de gewone Amerikaan. Hij is zelf van Griekse afkomst. "Ik moet mijn moeder telkens uitleggen dat het uiteindelijk wel goed komt met de Griekse economie. De economie is tegenwoordig overal."

De occupiers krijgen steun van econoom en Nobelprijswinnaar Joseph Stiglitz. "We hebben veel te veel regels die democratie aan banden leggen en veel te weinig regels om te voorkomen dat Wall Street zich misdraagt." Hedgefondsmanager John Paulson staat voor het tegengestelde uit de financiële wereld. De firma's en hun werknemers spekken volgens hem met hun belastingen de staatskas. "In plaats van het demoniseren van onze succesvolle ondernemingen, moeten we ze juist steunen en aanmoedigen om te blijven in New York City."

VOOROP IN HET NIEUWS

Dat Europa eind 2011 de wereldwijde financiële markten domineert, zelfs het grote Wall Street, krijgt ook de gewone Amerikaan ingepeperd. Nieuwszenders CNN en MSNBC leggen meer nadruk op de 'eurocrisis' dan de beweerdte seksuele intimidatie van oud-pizzabakker Herman Cain die presidentskandidaat wil worden voor de Republikeinen. Fox News houdt het dichterbij huis maar schuld is wel hét topic: de studentenleningen van Amerikanen naderen het duizelingwekkende bedrag van \$1 miljard. "De volgende financiële ramp."

Daarnaast brengen de nieuwszenders het laatste nieuws over het omgevallen MF Global. Het is duidelijk waarom het verhaal aanslaat: het is het eerste grote hedgefonds in 2011 dat kopje onder gaat. Het fonds wordt gerund door Jon Corzine, een oud-topman van zakenbank Goldman Sachs en een ex-gouverneur. Voor de financiële wereld is het vooral een groot verhaal omdat MF Global is omgevallen doordat het speculeerde

Jon Corzine, MF Global

op snel herstel van de neergesabbelde Europese obligaties.

De nieuwszenders zijn al uren voor de opening bell op Wall Street bezig met de beurs. Op CNBC babelen vier mannen aan tafel rond half acht over de beurzen en de energie spat eraf. Als de reclame eraan komt geeft de rock-classic Wild Thing een extra boost aan de gespannen sfeer in de uitzending. Focus: de Europese markten die allang open zijn. Het is een breuk met het verleden waarin Wall Street altijd leidend was. Europese beurshandelaren en beleggers kenden jarenlang relatief ontspannen ochtenden.

MEEBETALEN

Ook de financiële media profiteren van de nachtelijke interesse. Bloomberg ziet de omzet van haar nieuwsdienst voor mobieltjes sterk toenemen eind 2011. De grootste activiteit is volgens Bloomberg in de VS waar te nemen tussen twaalf en drie uur 's nachts, als de Europese beurzen het stokje overnemen van de Aziatische en vervolgens tussen vijf en zeven uur 's ochtends, als de Amerikanen wakker worden en de situatie op de Europese beurzen in zich opnemen.

President Obama herhaalt telkens zijn centrale boodschap: hij is bezorgd over een spill over naar de VS maar hij vindt ook dat Europa 'zijn eigen boontjes moet doppen'. Bekende economen als Jeffrey Sachs en Ken Rogoff, die in 2009 al voorspelde dat te hoog werd opgegeven van herstel, waarschuwen dat de crisis makkelijk kan overslaan naar de Verenigde Staten. Sachs: "We moeten hopen dat de Europeanen het goed doen. Dit is zeker van grote impact, zo niet grotere impact op de wereld economie dan de gebeurtenissen in de 2008."

Het is niet zonder reden dat de beslissende eurotop begin december wordt ingeleid door een tour van de Amerikaanse minister van Financiën Timothy Geithner langs de Europese wereldsteden. Na het sluiten van het europact spuiten de beurzen omhoog, de Dow Jones schrijft

er 3 procent bij. Maar de politieke reacties zijn zuinigjes. Mooi dat er een akkoord is over strikte begrotingsregels en sancties maar meer actie, vooral vuurkracht bij de ECB, is nodig volgens de Amerikanen. "Want", zegt Obama nog een keer, "dit heeft een enorme impact op de VS." Obama's eigen belang is er ook. De schulden crisis in Europa heeft invloed op het herstel van de zwakke Amerikaanse economie.

Dat de Amerikanen zich bemoeien met het oplossen van de eurocrisis is ook vanuit financieel oogpunt gezien niet zo gek. Aangezien de VS ruim 17 procent bijdraagt aan het IMF-budget lopen de Amerikaanse belastingbetalers volgens critici een risico van bijna \$20 miljard. Als Spanje of Italië in grotere problemen komen kan de rekening al snel oplopen tot \$220 miljard, aldus de conservatieve denktank American Enterprise Institute.

FLINK GERAAKT

Als de euro inderdaad uiteenvalt wordt volgens een studie van het IMF vooral het Europese continent en Groot-Brittannië hard geraakt. Maar ook de Amerikaanse economie is verre van immuun. Neem de export vanuit de VS naar Europa die jaarlijks op circa \$300 miljard uitkomt, ofwel 20 procent van de export van de VS. De potentiële impact verschilt wel sterk per sector. Autofabrikanten, makers van huishoudelijke producten, computers en medicijnen hebben sterke banden met Europa. Maar retailers en telecommunicatiebedrijven worden nauwelijks geraakt, aldus een studie van Citigroup.

Amerikaanse banken zullen grote hinder ondervinden als Europa (deels) verder moet zonder eenheidsmunt. Volgens cijfers van de Bank for International Settlements (BIS) hebben Amerikaanse banken voor \$220 miljard in Europees schuldpapier zitten. Veel minder helder zijn de complexe financiële dwarsverbanden tussen de VS en Europa via hedgefondsen en verzeke-

20%

Jaarlijks exporteren de VS circa \$300 miljard. Eenvijfde daarvan betreft handel met eurolanden.

raars. Ze lopen risico's zoals MF Global in het najaar. De nieuwskoppen zijn niet vergeten.

OPTIMISME

Ondanks alle nervositeit in de politiek en bij de vroege vogels in de beurshandel zijn de meeste analisten positief over Amerikaanse aandelen. Ze zien weinig redenen om hun optimisme over individuele aandelen te temperen vanwege de financiële

brandhaard aan de overkant van de oceaan. De groeiprognozes van de grote beursfondsen zijn nauwelijks teruggeschoefd. Analisten blijven bullish. Zucotti Park bij het beursgebouw is sinds 15 november weer verlaten door de Occupiers. Toeristen blijven komen. Niet voor het tentenkamp maar voor een foto van de bekende woest ogende bronzen stier op Wall Street, symbool voor optimisme en een stijgende beurs.